

Digipassien materiaali

Esiopetus

Siuntio
Sjundea

Varhaiskasvatuksen Digipassit

Ohjeistus: Miika Smolsky

Tarinat: Miika Smolsky & Emmi Wentzien

Kuvitus: Senni Ojaniemi

Tausta: Craiyon LLC 2023

Siuntion kunnan varhaiskasvatus 2023

Idea

”Pädiengin digiseikkailu” -materiaali on Opetushallituksen rahoituksella työstetty materiaali Siuntion varhaiskasvatukseen käyttöön. Materiaalissa digihahmot Into, Usko, Rauha ja Onni seikkailevat päiväkodista kohti koulua. Matkan aikana Pädiengin tulee selviytyä erilaisissa sademetsissä, aina ikätason mukaisesti. Ikätasot on jaettu neljään osaan; 0-2v, 3-4v, viskarit ja eskarit. Yhteen ikähaarukkaan liittyy aina neljä toimintavuoden aikana luettavaa lyhyttä tarinaa. Tarinoissa seikkailijat törmäävät erilaisiin haasteisiin, jotka he ratkaisevat digitaalisia keinoja hyödyntämällä. Sademetsiin on otettu paljon digitaalisia vivahteita ja ne saattavat sisältää jopa taikauskaiselta tuntuvia asioita. Materiaaliin sisältyy jokaiselle lapselle jaettava passi, jonka avulla kasvattajat ja lapsi itse voi seurata henkilökohtaisesti digitaalista kehittymistä toimintavuoden aikana.

Projektin kulku

1. Aloita projekti pitämällä aloitustuokio ja jaa jokaiselle oma digipassi. Lue ensimmäinen tarina toimintavuoden alkaessa elo-syyskuussa.
2. Toteuta digitoimintaa ja täydennä osaaminen passiin.
3. Lue toinen tarina toimintavuoden alettua marraskuussa.
4. Toteuta digitoimintaa ja täydennä osaaminen passiin.
5. Lue kolmas tarina joulun jälkeen helmikuussa
6. Toteuta digitoimintaa ja täydennä osaaminen passiin.
7. Lue neljäs tarina toimintavuoden päättyessä huhti-toukokuussa.
8. Toteuta digitoimintaa ja täydennä osaaminen passiin.
9. Toimintavuoden päätteeksi voitte muistella mitä kaikkea on opittu. Passin voi antaa lapselle mukaan kotiin.

Tarinoiden tarkoitus

Tarinoiden tarkoituksena on innostaa lapsia oppimaan digitaalisuutta ja herättää digipassin hahmot eloon. Jokainen Pädiengiläinen on erilainen ja jokaisella on omia erityispiirteitä. Jokainen on hyvä jossain ja pääsee loistamaan omalla tavallaan. Tarinat ovat lyhyitä ja niihin on tarkoituksella jätetty osa asioista oman mielikuvituksen varaan, jotta jokainen lapsi voi luoda omannäköisen mielikuvan hahmosta ja tarinoiden tapahtumista.

Vinkki: voit myös kuunnella tarinat äänikirjana avaamalla ne digiversiona → avaa (sininen painike) → avaa selaimessa → lue ääneen. (Microsoft Edge -selaimessa)

Passin tarkoitus

Digipassin tarkoituksena on toimia kasvattajien sekä lasten työkaluna digitaalisen osaamisen seurantaan. Passiin on sisällytetty ne taidot, joita lapsen tulisi oppia toimintavuoden aikana varhaiskasvatukseen taitotasojen mukaisesti. Pädiengin hahmot löytyvät passin takaa, josta jokainen lapsi voi muistella niitä vuoden aikana. Passia on tarkoitus säilyttää päiväkodissa toimintavuoden ajan. Toimintavuoden päätteeksi tai lapsen lopettaessa Siuntion kunnan varhaiskasvatuksessa, voi passin antaa kotiin, jolloin siitä jää fyysinen muisto lapselle.

Ohje passin käyttöön

1. Jaa passit heti toimintavuoden alussa.
2. Taita passi keskeltä kahtia, niin että siitä tulee ”kirjan muotoinen”.
3. Lisää lapsen nimi etusivulla näkyvään ruutuun. (Lapsi voi itse kirjoittaa)
4. Täytä vuoden aikana passin sisäpuolella näkyviin ympyröihin aina, kun kyseinen taitotaso on saavutettu. Ympyrään voi laittaa esimerkiksi, leiman, tarran tai lapsi voi itse piirtää merkin siihen. Passin täydennys täytyy aina tulla aikuisen aloitteesta.
5. Kun kaikki kolme taitotasoa on saavutettu, voi merkin laittaa myös suureen ympyrään. (Vaihtoehtoisesti voi myös toteuttaa vielä yhden extratuokion)

Aloitustuokio

Varaa tuokioon:

- Jokaiselle lapselle oma digipassi
- Luettava materiaali, joka sisältää tarinat
- Oheismateriaalia
 - Voit tulostaa materiaalin valmiiksi tai heijastaa sen esitystekniikalla nähtäväksi

Tee näin

- Kerro lyhyesti lapsille Pädiengin tarkoituksesta ja siitä, että he kulkevat koko toimintavuoden heidän mukanaan.
- Esittele hahmot ja niiden erityispiirteet esimerkiksi hahmokortteja hyödyntämällä.
- Lue ensimmäinen tarina kokonaisuudessaan.
- Jaa jokaiselle oma digipassi.

Materiaaliin kuuluvaa

- Pädiengin digiseikkailu -juliste
- Varhaiskasvatuksen digipassi eskarilaisille
- Digipassien materiaali esiopetus
- Hahmokortit

Kaikki materiaali löytyy myös tulostettavana digiversiona Siuntion kunnan varhaiskasvatuksen TVT-sivuilta kohdasta ”Digipassit”.

Sarjaan kuuluvaa

- Varhaiskasvatuksen digipassi päiväkotilaisille 0-2 v.
- Varhaiskasvatuksen digipassi päiväkotilaisille 3-4 v. osa 1
- Varhaiskasvatuksen digipassi päiväkotilaisille 3-4 v. osa 2
- Varhaiskasvatuksen digipassi viskarilaisille
- Varhaiskasvatuksen digipassi eskarilaisille

Ensimmäinen tarina – Lue elo-syyskuussa

Tervetuloa Pädijengin jännittävään matkaan esikoulusta kouluun. Matkaan lähtevät hajamielinen Into, pohdiskeleva Usko, ujo Rauha ja rohkea Onni. Kouluun päästäkseen heidän tulee selviytyä kostean sumusademetsän läpi. Sademetsä sijaitsee ylhäällä korkeuksissa vuorten huipuilla. Ole valmiina, sillä tämä sademetsä ei olekaan ihan tavallinen vaan se on digisademetsä. Matkallaan heitä on vastassa hurjia esteitä sekä jännittäviä seikkailuita. Pitäkää tableteistanne kiinni, nyt mennään!

Matka alkaa

Uusi seikkailu oli alkanut esikoulusta kouluun. Pädijengiläisemme olivat valmistautuneet kesän aikana matkaa varten. Into oli opetellut jo hieman plussia ja miinuslaskuja, Usko oli opetellut tuttuun tapaan kaikki sademetsän asukkaat ja kasvit ulkoa, Rauha oli kaiken varalta varannut mukaan kolmet eri sadehousut sekä Onni oli pessyt kinalonsa ja kiillottanut vaelluskenkensä.

Ystävykset lähtivät matkaan innokkaina. Sumusademetsä sijaitsi korkealla vuorten huipuilla ja oli täynnä vaanivia eläimiä. Metsässä oli hyvin kosteaa ja puut kasvoivat yli 50 metrisinä. Niiden latvaan juuri ja juuri näki. Rauhaa hieman hermostutti, mutta onneksi Onni rauhoitteli häntä. Puiden latvoissa asui mobiilisimpansseja, joista yksi oli juuri ruokailemassa maan tasolla. Ystävykset pysähtyivät tervehtimään mobiilisimpanssia ja Rauha otti siitä puhelimensa kamerasovelluksella valokuvan. Juuri kun ystävykset olivat jatkamassa matkaa, simpanssi nappasi Uskon salkun ja singahti takaisin 50 metrisen puun latvaan. ”Voi apua, salkussa oli kaikki yötavarani sekä muut tärkeät tarvikkeet matkasta selvitäkseni”, Usko parahti. ”Pakkohan tuo on tuolta jotenkin saada alas”, sanoi aina niin rohkeana pysyttelevä Onni. ”Minulla olisi ollut tikapuut salkussani, mutta niistä tuskin on nyt paljoa apua”, sanoi Usko pettyneenä. ”Minä tiedän, miten saamme salkun takaisin!” sanoi Into. ”Minun tablettini läpivalaisukameralla voimme tutkia ympäristöä ja tarkkailla olisiko täällä jotain, jolla voisimme päästä kiipeämään puuhun”, hän jatkoi. Into otti tablettinsa esiin ja alkoi kuvaamaan ympäristöä. ”Hei, tuo puuhan on ontto!” hän hihkaisi innostuneena ja osoitti viereistä puuta. Ystävykset juoksivat puun juurelle ja totta tosiaan, puussa oli lehtien takana pieni kolo, jota pitkin saattoi ryömiä puun latvaan asti. ”Ajatella, että ratkaisu olikin koko ajan ihan meidän neniemme edessä”, sanoi Onni. Koska kolo oli niin pieni, joutuivat seikkailijat hetken pohtimaan kuka siitä mahtuisi. Usko oli kaikista pitkulaisin, joten hän sai suorittaa tehtävän. Usko ryömi ylös puun latvaan. Innolta saamiensa leipämurusten avulla hän hämäsi mobiilisimpanssia ja sai salkkunsu takaisin. Kun Usko oli kiivennyt turvallisesti alas, seikkailijamme jatkoivat vielä jokusen kilometrin matkaa. Illan tullen seikkailijat etsivät suojaisan leiriytymispaikan, jonne he pystyttivät leirinsä ja kävivät yöpuulle. ”Olipas meillä aika jännittävä päivä”, Rauha sanoi jo hieman väsyneenä. ”Se kun mobiilisimpanssi vei Uskon salkun, oli todella jännittävää”, sanoi Into. ”Jep, olipas meillä jännittävä päivä”, totesi vielä itse Uskokin. ”Hyvää yötä kaikille”, sanoi Onni.

Toinen tarina – Lue marraskuussa

Seuraava päivä oli jo valkenemassa, kun Pädijengiläiset heräsivät pikselikakadun huutoon. Kun leiri oli purettu ja aamupalat syöty, seikkailijat lähtivät kohti päivän seikkailuja. Puolen päivän aikoihin heidät yllätti jättimäinen rankkasade. ”Sateet ovat hyvin tyypillisiä sumusademetsissä. Itseasiassa täällä sataa vähintään 2000 millimetriä vuodessa”, kertoi Usko, joka oli opiskellut asian ulkoa ennen matkaan lähtöä. Ystävykset etsivät luolan, josta he saivat suojaa sateelta. ”Voi ei, kansioni sivut ovat kaikki kastuneet ja menneet aivan pilalle”, sanoi Rauha surullisena. ”Ei hätää Rauha, minun tabletillani pystyy skannaamaan kaikki sivut talteen. Tablettini on vedenkestävä!” sanoi Into. Niin Into skannasi kaikki Rauhan kansion sivut tablettiinsa ja lähetti ne digitaalisessa muodossa Rauhan puhelimeen. Rauha katsoi puhelimestaan, että koko loppupäivän pitäisi sataa kaatamalla, joten seikkailijamme päättivät leiriytyä yöksi luolaan. Ainoa ongelma oli, että seikkailijamme olivat aivan litimärkiä ja nälkäisiä. ”Minulla on täällä salkussani polttopuita, joita voimme käyttää nuotion tekemiseen”, sanoi Usko. ”Tosin unohdin tulitikut kotiin. Emme voi edes käyttää

tulen sytyttämiseen suurennuslasiani, koska tänne luolaan ei paista aurinko”, hän vielä jatkoi. ”Ei hätää, näytetään vain puhelimeni taskulampulla valoa suurennuslasiin. Sen pitäisi toimia, kun käänän puhelimestani aurinkotoiminnon päälle”, Rauha keksi. Niin ystävykset tekivät ja saivat nuotion syttymään. Kaverukset paistoivat iltapalaksi makkaraa ja lauloivat lauluja, kun Into yhtäkkiä keksi: ”Minun tabletissani on pianosovellus, jolla voin soittaa meille musiikkia.” ”Minun salkustani taitaa löytyä kitara”, jatkoi Usko ja kaiveli salkkuaan. Onni laittoi hattuunsa pieniä kiviä ja helisteli sitä, jolloin se kuulosti aivan marakassilta. Ystävykset lauloivat ja soittivat pitkälle iltaan asti, kunnes menivät onnellisina nukkumaan, odottaen, josko sade hellittäisi yön aikana.

Kolmas tarina – Lue helmikuussa

Seikkailijamme olivat nousseet jo aikaisin liikkeelle, sillä heillä oli matkan jännittävin osuus edessä. Heidän piti matkustaa virtaavaa koskea pitkin päästäkseen määränpäähänsä. Koskelle päästyään Usko kaivoi salkustaan puhallettavan kumiveneen ja jokaiselle oman melan. Kumivene puhallettiin täyteen ja lähdettiin matkaan. Jokaisen tuli ohjata kovasti mutkissa meloja hyödyntäen, jotteivat he ajautuisi karille. Oikeaan, sitten vasempaan, sitten suoraan ja niin edespäin. Muutaman tunnin päästä kaikki olivat jo todella väsyneitä rankasta melomisesta, joten he päättivät pysähtyä huilaamaan hetkeksi. Kumivene vedettiin maihin ja ystävämme istahtivat kaatuneen puun rungolle napostelevaan hieman välipalaa, kuten pähkinöitä ja kuivattuja marjoja. ”Huh, olen aivan poikki melomisesta”, sanoi Into. ”Niin minäkin”, jatkoi Rauha. Usko tutkaili hetken aikaa salkusta kaivamaansa karttaa sekä ympäröivää maastoa. ”Laskelmieni mukaan olemme edenneet kolme kilometriä ja meillä on vielä viisitoista edessä”, hän lopulta sanoi. ”Olen nyt jo aivan poikki, miten jaksamme loppumatkan?” voihkaisi Rauha. ”Kiinnittekö muuten huomiota siihen, miten joki mutkitteli tänne tultaessa?” kysyi tarkkaavainen Onni. ”En huomannut ajatella asiaa”, sanoi hämmentynyt Into. ”Joki toisti koko ajan tiettyä kaavaa: ensin oikealle, sitten vasemmalle, sitten suoraan, jonka jälkeen taas vasemmalle ja lopuksi vielä oikealle”, sanoi Onni. ”Totta, niinhän tästä kartastakin voi huomata”, sanoi Usko. Joki oli aikoinaan rakentunut digitaalisesti niin, että se toisti samaa kaavaa. ”Minä voin ohjelmoida melat melomaan tuota kaavaa pienten moottoreiden avulla”, sanoi ohjelmoinnista paljon tietävä Into. Moottorit löydettiin Uskon salkusta ja asennettiin kumiveneeseen, jonka jälkeen Into ohjelmoi pieniin moottoreihin tietyn kaavan. Matka jatkui taas ja ystävyksemme pystyivät nauttimaan maisemista kyydissä. Usko tutki innoissaan luontoa ja otti näytteitä talteen myöhempää käyttöä varten. Onni tarkkaili ympäristöä saalistajaeläinten varalta ja Into puuhaili vähän niitä näitä. Rauha sen sijaan pysytteli turvallisesti veneen keskellä pelastusliivien narut tiukasti kiinnitettynä. Joen päähän päästyään ilta oli jo alkanut hämärtämään, ja seikkailijamme päättivät leiriytyä yöksi sekä kerätä voimia vielä eskarivuoden viimeisiin rypistyksiin.

Neljäs tarina – Lue huhti-toukokuussa

Viimeinen taival esikoulusta kohti koulua oli juuri alkamassa, ja seikkailijamme heräsivät vielä viimeisenä aamuna päivän seikkailuja odottaen. Kun aamupala oli syöty, leiri purettu sekä tavarat pakattuna, lähtivät pädiengimme matkaan. Rauhaa hieman hermostutti tuleva, kun taas Onni oli jo into piukeana, eikä malttanut odottaa mitä tulevan piti. Matka oli alkanut ja päivä oli jo kuumimmassa ajankohdassa, eli keskipäivässä. Karvaista Intoa hikoilutti kuuman kostea ilmasto. Uskolla oli onneksi kaikille salkussaan viuhkat, joilla saattoi hieman viilentää itseään. Matkan edetessä metsikkö alkoi tihentymään hurjasti ja eteneminen alkoi olemaan melko haastavaa. ”Minä voin raivata viidakkoveitselläni meille reitin”, sanoi Onni ja lähti vimmatusti katkomaan kasveja sekä raivaamaan tietä muille. Onni ehti jo hieman kadota näkökentästä, kun yhtäkkiä kuului kova tumahdus ”Tumps!” ja ”Apuaaa!”. Into, Usko ja Rauha juoksivat äkkiä katsomaan mitä oli käynyt. Onnilla oli ollut niin kova vauhti päällä, että hän oli epähuomiossaan juossut suoraan jyrkänteeltä alas. Onneksi jyrkänteen alla oli ollut kieleke ja Onni oli tumahtanut suoraan siihen. ”Sattuiko sinuun?” kysyi huolestunut Rauha. ”Ei oikeastaan, hieman vain säikähdin”, sanoi tilanteesta jo hieman huvittunut Onni. ”Yleensä se olen minä, jolle sattuu ja tapahtuu”, sanoi Into. ”Nyt

meidän pitäisi vain keksiä, että miten saamme sinut ylös sieltä”, sanoi Usko. Hetken pohdiskeltuaan he päättivät tehdä puista roikkuvista liaaneista köysitikapuut, joiden avulla Onni voisi kiivetä ylös. ”Tämähän on aivan kuin ohjelmoimista”, sanoi hommasta innostunut Into. Hän teki tarkkaa jälkeä. Kun tikapuut oli saatu koottua ja Onni nostettua takaisin muiden seuraan, alkoivat kaverukset pohtimaan, miksi kyseisessä paikassa oli rotko, vaikkei sitä ollut karttaan merkitty. ”Onpa kummallista, tablettini mukaan tässä ei pitäisi olla rotkoa”, sanoi Into. ”Rotkoa ei näy myöskään minun paperikartassani”, sanoi Usko. ”Onpas kummallista”, sanoi Onni. ”Minäpä tutkin asiaa hieman tarkemmin suurennuslasillani”, sanoi Usko ja alkoi tutkailemaan lähiympäristöä suurennuslasillaan. Hetken tutkittuaan hän sanoi: ”Ihan kuin maa väreilisi jotenkin oudosti juuri tässä kohdassa.” ”Minäpä katson puhelimeni tietokannasta, josko sieltä löytyisi tietoa asiasta”, sanoi Rauha. Hetken tutkailun jälkeen hän huudahti: ”Se on virus!” ”Totta, sehän selittää asian”, sanoi Onni. ”Miten saamme viruksen poistettua?” kysyi Into. ”Minulla on salkussani digimaailman koodiavain, jolla voimme avata koodin ja korjata sen”, sanoi Usko. Usko kaivoi salkustaan avaimen ja heilautti sitä taikasauvan tavoin ilmassa. Kuin tyhjästä ilmestyi musta ruutu, jossa oli paljon numeroita ja kirjaimia. Digimaailma on ohjelmoitu koodilla ja ohjelmoitu näyttämään juuri sellaiselta, kun se on. Kun virus iskee, se tarkoittaa, että koodiin, eli numeroihin ja kirjaimiin tulee virhe. Hetken numeroita ja kirjaimia tutkailtuaan Into sanoi: ”Tuossa on virhe, siinä pitäisi olla ”azh893re”, kun nyt siinä lukee ”eee33hy4”.” Into korjasi koodin oikeanlaiseksi, jonka jälkeen ruutu katosi itsestään. Alkoi kuulua jyrinää ja maa alkoi värisemään. Maa liikkui ja rotko katosi. Nyt siinä oli samanlaista metsää kuin muuallakin. Ystävykset jatkoivat matkaa. Illan jo hieman hämärtäessä ystävykset saapuivat suuren vesiputouksen luokse. ”Onpa kummallista, koulun pitäisi sijaita tässä”, sanoi hämmentynyt Usko. ”Mutta tässä se on”, sanoi Rauha. ”Koulu sijaitsee tuon vesiputouksen takana ja sinne päästäksemme meidän tulee päästä putouksesta jotenkin läpi”, hän vielä jatkoi. Ystävykset menivät lähemmäs, jolloin vedestä nousi hologrammipää. ”Tervetuloa kouluun! Teitä odottaa täällä jännittävä seikkailu. Kouluun päästäksenne, teidän tulee vielä hieman pohtia, mitä kaikkea olette oppineet esikoulussa ja päiväkodissa”, ääni kailotti kuuluvalla äänellä. Hetken pohdittuaan he muistivat: ”Olemme ainakin ohjelmoineet, tutkineet tietoa digilaitteilla, ottaneet valokuvia sekä käyttäneet erilaisia digisovelluksia”, Onni sanoi. ”Aivan oikein”, puhuva pää sanoi ja katosi yhtä nopeasti kuin oli tullutkin. Maa alkoi taas järisemään, vesiputouksen keskelle alkoi ilmaantumaan aukko ja veden alta alkoi kohoamaan silta. Ystävämme kiirehtivät siltaa pitkin vesiputouksen sisälle, jolloin vesiputous aukko sulkeutui ja seikkailijamme katosivat kouluun. Nyt heitä odottaa uudet seikkailut koulussa.